

[Poul Hansen (Grenaa).]

delers sig i to grupper, den ene gruppe, der ikke tør slippe arbejdet, fordi der er knaphed på det, og som det derfor gælder om at holde fast på, og den anden gruppe, som på grund af arbejdsløshed vil have svært ved at skaffe det egetbidrag, som er nødvendigt ifølge højskoleloven.

Jeg tror derfor, at det, der nu foreslås, er en nyttig ting. Det går ud på, at man ikke mindst af hensyn til at få bybefolkningen på højskole gør kursuslængden mere smidig, det vil sige, at højskolerne ikke alene skal kunne få godkendt kursus af 5 eller 6 måneders varighed, men også for fremtiden vil kunne lave to vinterkursus af 3 måneders varighed, således at deres længde kommer til at svare til, hvad der altid har været gældende for sommerskolen. Endvidere foreslås der i lovforslaget, at der også gives adgang til at godkende fortsættelseskursus af 1 à 2 måneders varighed, det vil sige kursus for elever, der allerede tidligere har besøgt en folkehøjskole. Endelig kommer der som noget væsentligt nyt det, at man også ønsker adgang for ministeriet til at godkende kursus af 14 dages varighed. Dette synes jeg er en meget betydningsfuld ting, fordi der vil være meget store befolkningsgrupper i landet, som uden videre vil benytte sig af disse kursus. Der har vist sig et stigende behov på dette område, og jeg synes, det er fuldtud rimeligt, at højskolerne, når de stiller deres særlige undervisningsform til rådighed for befolkningen, så også får denne kursustid godkendt.

Dette lovforslag er jo ikke blevet til på ministerens initiativ, men jeg forstår det sådan, at foreningen af højskoler og landbrugsskoler ved en særlig henvendelse til undervisningsministeriet har fundet forståelse hos ministeren for en forbedring af skolernes kår. Da man sikkert kan sige om foreningen af højskoler og landbrugsskoler, at det ikke er en forening, der løber bevillingsmyndigheden på døren i tide og utide, men at den snarere har ventet med at komme så længe som muligt, kan jeg godt forstå, at ministeren har set med sympati på dens ønsker. Jeg synes også, man må understrege den kendsgerning, at det danske samfund må føle sig i ganske særlig grad forpligtet overfor højskolerne og landbrugsskolerne, der har røgtet en opgave på en

sådan måde, at det har haft væsentlig og afgørende betydning for dansk demokrati og dansk folkeliv.

Jeg skal iøvrigt afstå fra at drøfte enkeltheder i lovforslaget; dets videre behandling hører jo hjemme i det udvalg, som jeg går ud fra bliver nedsat, og jeg skal derfor slutte med ganske kort at anbefale lovforslaget til velvillig behandling.

Kr. Juul: Jeg kan på min gruppes vegne sige, at vi anerkender og respekterer uden noget forbehold det arbejde, der gøres i de frie ungdomsskoler. Vi mener, det har personlighedsværdi for den enkelte elev at deltage i undervisningen, og vi mener også, at det arbejde, der gøres på disse skoler, er af samfundsværdi. Jeg vil endda tilføje, at det forekommer mig beundringsværdigt, at de kvinder og mænd, der gennem tiderne er gået ind i arbejdet til gavn og lykke for det danske folk, har holdt ud, og at der stadig er nye til at tage det op.

Det er jo sådan med lærergeneringen i de frie ungdomsskoler, at den har aldrig budt på de kår, folkets store tal stræber efter: sikkerhed for dagen, tryghed for fremtiden. For en forstander må det være en hård belastning næsten daglig året rundt at skulle spejde efter, om posten nu vil bringe de indmeldelser af elever, der er nødvendige for, at hans skole kan gå i det kommende halve år. Der skal en god fond af ideel indstilling til for at tage en gerning op som forstander og lærer i disse skoler, og det er godt, at vi stadig finder folk, som er rede til at gå ind under de kår, arbejdet byder. De, der kender forholdene indenfor disse skoler, vil vide, at mange skoler, især de mindre, kæmper en daglig kamp for at klare økonomien, og det er en hård belastning; det skal erkendes. Det skal også erkendes, at det var slemt, hvis det skulle gå ud over selve livet i skolen.

Nu kommer så skolernes folk til samfundet, til folketinget, og beder om øget støtte til arbejdet. Derom vil jeg gerne sige, at det er jo desværre sådan i tiden nu, at vi er inde i en situation, hvor selv den mindste udgiftsforhøjelse må undersøges til bunds, og hvor man må overveje, om den er nødvendig eller ikke. I hvert tilfælde ville det vist under de nuværende forhold være en forstandig fremgangsmåde for landets øko-